

MINDSZENTI LAP

VEGYES TARTALMU HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 „
Negyed évre 1 „

Megjelenik minden vasárnap reggel.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Tary Endre ügyvéd saját házában.

Hirdetések és nyilttéri közlemények a lap részére jutányos áron vétetnek föl.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem adatnak.

A társadalmi élet ujja élesztése.

A kölcsönös bizalom és az összetartás által élesztett kapcsolat, mely az egyént az egyénhez fűzi, mely annyi szépnek és jónak kutforrása, — sehol sem hiányzik talán jobban, mint Mindszenten.

A régi összetartásnak a kölcsönös bizalomnak, itt már csak emlékeit ápoljuk!

Sokan tanakodtak már a mi községünkben azon, hogy mi módon lehetne a haló társadalmunkba új erőt csepegtetni, hogy mi módon lehetne az összetartást élesztani és a kölcsönös bizalom fölleveletése által új életet lehelni az ellankadt tagokba.

„Sokan elindultak,
Célhoz egy sem ére!”

Némelyek annak tulajdonítják a mindszeinti társadalmi élet kihaltságát, hogy rossz az viszonyok.

Akik ebben találják a motivumot, az indító okot, bizony nagyon gyarlón gondolkoznak.

A rossz viszonyok ugyan nagyon közreműködnek a társadalmi élet alakulására és azt is be kell vallanunk, hogy némileg annak fejlődését hátráltatják is, de koránt sem működnek oly gátlólag, hogy azt végkép megszüntessék. Természetesen nagyobb kedvel jönnének akkor össze egyesek, ha nem kellene azon törni a fejüket, hogy

mit eszünk holnap, de hát bármennyire szegény is az ember, bármennyire nehezdednek is rá az anyagi gondok súlyos terhei, mégis iparkodik magának egy kis szabad időt szerezni, hogy azt a kis időt — gondjaitól menekülve — társaságban töltsse, hogy egy pillanatra felejtse terhet s a társadalomnak éljen. Megtaláljuk ezt mindenütt többé-kevésbé a hol a szegénység nem megáldozó. A hol a szegény embert befogadják a társaságba h becsületes, a hol azt mondják: te szegény ember, vagy te iparos, mert mi társadalmi állásunkra nézve magasabbak vagy gazdagabbak vagyunk, azért közénk való vagy, befogadunk, jöjj el a mulatságunkra, mert a mi mulatságunk egyszersmind a te mulatságod is. Ily körülmények között a társadalmi életnek csak fejlődni lehet, hátra semmi esetre sem mehet, mert a kölcsönös bizalom árnyékában mindig ott találjuk a XIX. század dicső lobogójára irt jelszót a „haladás“ jelszavát. De Mindszenten — sajnos — ép az ellenkező állapotokkal találkozunk. Hosszu idő óta tapasztaljuk már azon súlyos körülményt, hogy a gazdag a szegénnyel, a művelt a kevésbé művelttel nem közlekedik, s bátran mondhatjuk, hogy nemcsak nem haladtunk, hanem rákmódjára rohamosan estünk visszafelé. Az elfogulatlan szemlélő, aki Mindszent község viszonyait ismeri — sajnos látja — hogy a társadalmi élet hanyatlásának oka Mind-

szenton ama kétszer évvel ezelőtt létezett castrendszerben rejlik, a mely egyeseket külön elzárt osztályokká tesz, de legjobban észlelhető ez a mindszeinti intelligenciánál.

Azt szokták mondani, de úgy is áll, hogy mennél intelligensebb valamely ember, annál leereszkedőbb. Leereszkedésről szólani Mindszenten, az bűn, vétenék és hibát követnénk el, ha azt még vitatni is akarnók, hogy Mindszenten leereszkedés létezik. Itt bűn az intelligens embernek a nálánál szegényebbel szóba állani. Annál sajnósb, hogy ezt a társadalom ama rétegénél tapasztaljuk leginkább, mely hivatva volna intelligenciájával a társadalmi életet fejleszteni. Mert minden deákos ember tudja, hogy az intelligens *belátót* jelent. Már most köszönjük az olyan belátást, melynél az intelligencia abban van megtestesítve, ha egyik a másikat a hát megett kigunyolja, ki-neveti, v. megszólja, ha véletlenül a nálánál szegényebb vele társaságba keveredik. Hol itt a belátás, hol itt az értelmiség? mindent fel lehet találni csak azt nem.

Folyó hó 9-én is véletlenül úgy történt, hogy társalogni akartak, mert esütörtöki nap szokott megtartatni az intelligencia társas mulatsága. A cigányok húzták, de már a játékukról megszűröl észrevehető volt, hogy bizony vékony zsoldot kaphatnak munkájokért és csak azért zenélnek, hogy egy pár krt. keressenek, hogy legyen betevő falatjuk, mert hát aszály idején nem

TÁRCZA.

A plebános nagynénje.

A „Mindszeinti Lap“ eredeti tárcája.

Oktoberi hűvös őszi nap volt, magányos garcon szobámat egészen elsötétítette a sűrű ködfátyol, csak nagyon gyér világosság eresztvén be a kicsiny ablakon. Csibuk pipából bőven erögöttem a füstöt, elmélyedve néztem magam elé. Mindig csak az az egy képezte törekvésem főtárgyát, hogy diplomát nyerjek, s most miután tizenkilenc évi küzdelem után megszerxtem, unottnak, magányosnak, ridegnek érzem az életet. Legfőbb ambition, melyért az egész éltemen át küzdöttem, hogy majdan a társadalomban olyan helyet foglaljak el, ami megillet, végre teljesedésbe ment, s most mégis oly boldogtalannak érzem magam. Elkéseredettsé-gemben pipálási düh vett rajtam „erőt, csibukomból oriai füstoszlopokat futtam felfelé.

Egyszerre kopogás hallatszik. Ki háborgathat privát lakásomon? — gondolám magamdan; de alig mondottam ki a szokásos „szabad“ szót, mire a kopogás ismétlődött.

— Ordög adta! — kiálták — „Buj be.“ Mire egy ősz hajzatu ember közeledett felém, nagy hajlongások közepette. Majd így szólalt meg:

— Dr. Szenes ügyvéd urhoz van szerencsém?

— Igenis — volt rövid válaszom. Mi járatban van Uraságod? kérdém tőle hivatalos hangon.

— En nem akarok Dr. urnak cliense lenni — mondá az öreg nyájasan — hanem csendes magányát ohajtanám kellemsé tenni.

Az ügyvéd csak ámult.

— Mit akar jó öreg?

— Az ügyvéd urnak egy csinos kis feleséget ohajtanék commendálni, — mondá fölig nevető hangon.

— Kezd a dolog érdekes lenni, — mondá az ügyvéd — folytassa.

— Minő feleségre volna szüksége, az a kérdés, szegényre-e, de igénytelenre, vagy talán gazdagra, de nagyravagyóra?

— . . . Gazdagra . . . gazdagra — mondám — de nagyravagyás nélkül.

— Sokat kíván ügyvéd ur! A gazdag nők mind nagyon szeszélyesek szoktak lenni, azért olyat commengálni nagyon nehéz dolog. Gondolja meg jól a dolgot, mert a házasság nagy lépés!

Ezzel az ügyvéd mindjárt fordított is egyet a köpönyegen.

— Nem vagyok az az ember — mondá — aki lelkét eladja, hozzon szegényt, de az birjon a nőnem minden bájjaival és jó tulajdonságaival.

Az öreg helyeslőleg bolintott.

— Mikor akar házasodni? kérdé a közvetítő.

— Nyomban — volt az ügyvéd rövid válasza.

— Így tehát rendben vagyunk, Dr. ur még ma elkészül, holnap már elutazik, nehogy azt a csinos kis lányt elcsipjék orrunk elől, mert bizon azt nagyon sajnálnám.

Az öreg ur azután megadta a kellő utasításokat, hogy hovám utazza, hogy viselkedjem stb.

Lázasan siettem pakolni, úgy hogy estére, már mindent rendbe hoztam; s önmagammal teljesen megelégedve siettem a kávéházba barátaim körébe, kik nem is gyantották, hogy minő hadi terv fogamzott meg bennem — — —

Másnap reggel kis csomaggal kezemben már a pályaudvarnál voltam, az érkező vonatra várakozva. Egy teljes napig utaztam. Mielőtt azonban Solyosra értem volna, két állomással a nevezett község előtt egy jó képű plebános ur szállott be.

Csakhamar beszédbe ereszkedtünk, és olyan jó barátságot kötöttünk a rövid idő alatt, hogy mikor a plebános ur megtudta, hogy én is Solyosra utazom, kötelességemmé tette, hogy ottlétem alatt egyszer meglátogossam. Az idő gyorsan haladt előre!

A vonat már füttyentett, a plebános ur is kifejezést adott ama öröminek „Hál Istennek, csakhogy itthon vagyunk!”

épitett a gazda és nincs tapasztási munkálat. Enek, dal, aranycsengésű leány kacaj vegyes zenéje nem hallatszottak az ábrándos holdvilágos éjszakában, csak két-három ur borozott kívül a fák alatt. Mi oka lehet annak, hogy ma nem jelennek meg, hisz oly szépeknek, oly fényeseknek érkeztek eleinte eme mulatságok.

Annak iditő motivumai e lapnak hátsó jain már voltak fejtegetve palam et publice declarálva lett ama sarkigazság, hogy egy kordonok közé zárkozó társaság nem érheti el célját, hogy ilyen módon, ilyen eszközökkel a társadalmi életet ujja teremteni nem lehet. A kezdeményezők nem hallgattak ránk, mert hát intelligens embernek szegény vagy iparos emberrel való kereskedését bűnnek tartják. In: joslátunk bekövetkezett!! Az ádáz irigység nem hagyja magát magában, a cast kebelében tört ki a viszály — s valamint semmi sem lehet emésztőbb egy nemzetre nézve, mely egy nagy társaságnak felel meg, — mint a belháboru, — annál sajnosabban tapasztalhatjuk ezt egy kis társaságnál, melyet saját kebelében kitört ellenségeskedés tönkre tesz, mert két három nézetet vallva, azok akik már az ötödiket vallják, oly kis szám, hogy külön fennálló életképes társaságot nem alkothatnak.

Mult esütörtökön csak öten jelentek meg. Jövő esütörtökön már a korcsmárosnál fognak táncolni szerény cigányaink. Lehet, hogy majd intelligenciánk magakarja mutatni, hogy a társaság nem bomlott föl, csak különös körülmények akadályozása tolytán állott be ama speciális esete, hogy az „Uj-Világ“ hatalmas fabódéja nélkülözte a vendégeket, s a jövő esütörtökön rábeszélés és kibékülés folytát tüntetőleg nagyobb számban fognak megjelenni, de azért mi a változhatlan elvűség terén állva, eme tüntető megjelenést sem fogjuk másnak declarálni, mint a megpiszkált szalma tűz utolsó fellobbanásának.

Virágzó társadalmi életet csak úgy teremthetünk, ha nem zárkozunk kasztozba, s ha viselt nevünkhöz méltóan intelligensek leszünk, ha befogadunk társaságunkba minden becsületos szegény embert, legyen

az bár iparos, ha mindjárt nem is áll a műveltség és társadalmi állás ama fokán, ahol mi intelligens emberek állunk.

Csak az ily társaság fog virágozni, csak ily eszközökkel önthetünk a mindszenti elhalt társadalomba éltető szellemet.

Italmérési jog megváltás története.*)

Befejeztetvén maga a kártalanítás iránti eljárás és kapott is a község az uri jagon gyakorolt italmérési jogáért 87,856 frt 78 krt és megmaradtak összes ingatlanai, melyek egy részét megtartott, más részét pedig több mint 10,000 frton értékesített.

Ugy de a „Pesti Hazai Takarékpénztár“ zálog-igérvényt jelentvén be a kártalanítási összegre, a kincstár által a kártalanítási kötvények birói letétbe helyezettek és a szegedi kir. törvényszék 5388/p. 891. sz. a. a birói letétbe helyezésről a községet értesítvén, egyuttal a bejelentett igény tárgyalására határidőt tűzött ki.

A királyi törvényszék ezen megkeresése 47/egy. 891. sz. a. következőlsg intéztetett el:

„A képviselő testület határozatilag abban állapodott meg, miszerint az ez ügyben netán szükséges bármimemű intézkedés megtételével az eddig is megbizva levő Tary Andre ügyvéd-t bizza meg, és pedig megbizva különösen arra nézve, hogy kötvényeket a község javára kezelés és hasznosítás iránt a pesti hazai takarékpénztár által lehetőleg vétesse át, mint e tekintetben már előző megállapodás is történt és törekedjék oda hatni, hogy a lejárt szelvények értéke a községnek adassék ki.“

A megbizott ügyvéd nyomban megtette a szükséges intézkedéseket; letárgyalta a pesti hazai első takarékpénztár igényét, ugy a községi, mint a jagon gyakorolt italmérési jog kártalanítási kötvényeire nézve, ugy, hogy a kötvények a pesti hazai első takarékpénztárnak az időközi kamatot pedig a megbizott kezeihez a községnek kiutalványoztattak és az utalványok jogerőre emelkedésénél ki is fizettettek és erről már az 1891. évi július hó 16-án 369 frt 15 kr. készpénz és 261 frt 88 kr. költség számla bemutatásával a megbizott nyomban jelentést

*) A mult számunkból tér hiány miatt kimaradt.

Szerk.

tett és ezzel az ismételt megbizásokon alapult eljárása a megbizottnak befejezést nyert.

Mindez ideig helyénvalónak találta a község, hogy a nagyfontosságú kártalanítási ügyben képviselőjét egyetlen emberre bizza, kinek szakértelme és fáradhatlan buzgalma elég garancia volt a községnek minden irányban jogai megvédésére, de mikor azt látta ez utolsó jelentésből, hogy a megbizott ügyvéd nem tartotta kötelességének teljesen ingyen, végezni a község ügyét, hanem fáradozásáért és időmulasztásáért némi kárpótlást is számított fel, nem látott többé semmi egyebet, mint pusztán ezen költségeket és ahelyett, hogy a megváltás kötvényei és jövőben a kamatszelvek beváltása iránt intézkedett volna, jónak látta kimondani, hogy az ügyvédnek eljárási díj és költség fejében semmi sem jár, sőt utasította, hogy az ilykép elszámolt költségeit is fizesse be a község pénztárába. Minthogy azonban a községülés ezen határozata maig sem kézbezetett a megbizottnak, az foganatosítható nem volt.

Közöttük ezekben a kártalanítási eljárás minden mozzanatát, hogy a nagy községnek tudomása legyen a tényállásról és módjában leheessen fogalmat alkotni azon hajsza felett, melynek folytatását és befejezését a bíróság lesz hivatva eldönteni, miután a képviselőtestület ujabban is kimondotta, hogy a megbizott költségfelszámítását nem fogadja el, az ügyvéd költsége megállapítására pedig csak a bíróság lehet illetékes.

Pártgyűlés.

A mult vasárnapon a templom mellett a szokásos módon következő hirdetmény tétetett közzé:

„Nagyságos br. Maaburg Sándor kerületi pártelnök ur elhunytá következtében a függetlenségi és 40-as párt f. hó 12 én azas vasárnap mához egy hétre d. u. 2 óraker pártelnököt választ az elhunyt helyett, melyre a függetlenségi és 48-as párt választó polgárai ez uton meghivatnak. A választás az „Uj-világ“ kerti helyiségében fog megtartatni.“

Nem tudjuk ki és mi jagon hivta össze ily módon a pártgyűlést, és vajjon gondoskodott-e a szomszédos, ezen kerülethez tartozó

Kiszállottunk! A pleános ur még egyszer lelkemre kötötte, hogy valahogy el ne felejtsem meglátogatni. Dehogyan felejtsem — monám nevetve — még ha az ellenkezőt ohajtaná is csak meglátogatnám.

A szállodába hajtottam! Bizon nem mindennapi vendéglő a solymosi első hotel. A szobák száma egyek. A vendéglős elszontyorodva jelentette, hogy nagyon sajnálja, hogy szobával nem szolgálhat, de hát valamennyi van mind el van foglalva. Háromban én lakom — mondá a szerencsétlen — kilenc gyerekemmel, egyben pedig, melyet csak nagy nehezen bírok nélkülözni s melyet saját lakosztályomtól különittem el — egy utazó foglalt szállást.

Mondhatom, nagy meglepetéssel fogadtam a korcsmáros szavait és egy cseppet sem voltam megbotránkozva.

Ledültem az ivószobában levő fapadra, és ott álmodtam meg először rózsás jövőmet, tündéri színekben. Reggel felkészülődtem, rendbe hoztam magam völegényjelölthöz illően és Várkeőy földbirtokos házához mentem. Mondhatom, nem a legkellemesebb benyomást éreztem, mindjárt elejébe. Egy anyóka fogadott, ki leendő mátkámnak nagyanyja lehetett.

Bevezetett és bemutatott fiának Várkeőynek, menyének és unokájának. Az első benyomás mindig dönt.

Csunya torzon-borz egy familia volt. Elkezdve a leánytól, befejezőleg az anyokáig, ki legöregebb volt az egész családban, mind annyian,

csak egy fokkal voltak szebbek az ördögnel. Már a kijárást kerestem, hogy menekülhessek, de szemem elkáprázott, azt sem tudtam, hol vagyok, vagy hogy kerültem ide, ha ugy hirtelen megkérdezett volna valaki. De nem lehetett ill' a bereket csinálni.

Ott maradtam ebédre! Kitűnő ebédet szolgáltak fel, mondhatom. Ha valamiért érdemes völegénynek lenni sokáig, ugy bizonyára azért érdemes, hogy azon pár hónap alatt kitűnően étkezzék az ember.

Ebédközben leendő apósom kijelentette, hogy nagyon sajnálja, hogy estére nem tisztelhetnek vendégükül, mert egy társas vacsorán kell részt venniük, amely a községből távozó főszolgabíró tisztelőre rendeztetik, de azt hiszi, hogy megtiszteltem ugy őket, mint az ott levő egész társaságot, ha megjelenésemmel részt veszek a banquetten. En belenyugodtam!

A délután rám nézve bizon sisiphusi munka napja volt. Kurisálnom kellett egy csunya anti simpathicus leánynak, mi hogy milyen nagy feladat, azt mi fiatal emberek tudjuk legjobban.

Ősz volt az idő, meleg sem volt, mégis patakzott rólam az izzadság. A leány egy kicsit falusi libácska is volt. A többek közt azt kérde tőlem, ismerem-e költeményeket? Nemesak hogy ismerem, válaszoltam, hanem magam is költő vagyok.

Csak akkor hiszem el, hogy ön versíró, ha itt készít nekem saját szememem láttára egy

kis költeményt. Kérem — mondám — csak egy kis türelem. A költemény készen van:

„Oa angyali bájos.“

— Ugyan ne bókoljon, — mondá szerényen.

— En még költeményeimben is csak az igazat szoktam megmondani kisasszony, így tehát ne vegye ezt tőlem bókna; (közbe annyira csiklandozott a nevetés, hogy nem bírtam magam visszatartani. — — — — — A szerencsétlen nem vette észre, hogy az ő szépsége csak költemény. — — — — — Be esteledett. Elmentünk a baupuetre, hol bemutaták a város intelligenciáját. Megjelent itt a többek között az én jó képű plebánosom is, ki egy magához hason kuru hölgyet mutatott be: „Doroky Etel nagynéném“ — mondá a plebános. En a lova-giasság szabályait követve meghajoltam és kezét csókoltam a matronának. Nekem fel sem tűnt, hogy a plebános másodmagával jelent meg a társas vacsorán.

Elvégre ugy gondolkodtam, hogy a plebános urnak is lehetnek rokonai, és ő is lehet jó rokon.

A plebánossal társalogtam egész este, mondhatom nagyon jó barátságot kötöttünk. Másnapra megígértem látogatásom.

Várkeőyektől még asnap este szívélyesen elbucosztam és Várkeőynek megígértem, hogy majd tudositani fogom szándtkomról.

Másnap tényleg látogatást tettem a plebánosnál. Igen szívélyesen fogadott és üsintén

közsegbeli választók értesítéséről és meghívásáról, de azt tudjuk, hogy egy pártgyűlés egybehívása hivatalos híresztelés tárgyát nem képezheti és azt is tudjuk, hogy bármely társaság, vagy egyesületnél az elnök hiányában nagygyűlést egybehívni az al-elnök van jogosítva és kötelezve, s csak esetleg, ha az al-elnök a kötelességét nem teljesít, lehet másképp az összehívás iránt intézkedni.

Tudomásunk szerint eddig a függetlenségi és 48-as párt al-elnöke Tary Endre ügyvéd volt, ki a boldogult elnök távolléte és betegeskedése folytán már régebb idő óta elnöki teendőket is végzett és ugyan ő márt f. évi Pünkösd második napjára egybe hívta a pártgyűlést, azt úgy a szomszéd községekben, mint helyben lehető széles körben kihirdetvén.

A pártgyűlés megtartott és a következő határozati javaslat fogadtatott el:

Tekintettel arra, hogy a 48-as és függetlenségi párt felbomlására törekvő elemek behatása alatt a kerület két községe Szegvár és Tömörkény kijelentette, miszerint a kerületi pártgyűlésben részt nem vesz, Csany részéről pedig senki sem jelent meg. Tekintettel csak arra, hogy a 48-as és függetlenségi párt há tagjai megvannak gyűződve, hogy a párt szervezőkedésének ideje föltétlenül elérkezett, midőn egyrészt a jelenlevők a párt felelhetlen elnöke báró Maassburg Sándor ur elhunytá föltötti ózinte fájdalomnak és a gyászba borult család iránt érzett mély részvétüknek kifejezést adnak, másról azonban a jelen politikai helyzet ép úgy, mint egyáltalán a valódi hazaszeretet kötelességéből teszi a 48-as és függetlenségi pártnak, miszerint minden intézkedést megtegyen arra, hogy a netán bekövetkező rázkódások a pártot összetartás és együttműködés tekintetében készentalálja, kimondja a pártgyűlés:

1. A szegvári választókerület 48-as és függetlenségi pártja újjászervezésének szükségét.

2. Ebből folyólag a szervezésnek az egész kerületre kihatólag leendő keresztülvitelére bizottságot küld ki a jelenlevők közül azzal, hogy a választókerület többi községei is a szervező bizottságban leendő részvételre felkérhetendők és hogy elvégezvén a szervezés körül szükséges előzetes teendőket, újból rendkívüli kerületi pártgyűlést hívjon egybe melynek tárgya lesz:

a) a szervezet megállapítása mellett a választások megejtése,

b) br. Maassburg Sándor volt kerületi elnök emlékének megörökítése, mint azt már lapunk 8-ik számában megáláják olvasóink.

A szervezésre kiküldött bizottság már Urnapján ülést tartott, megalakult, elnökének br. Maassburg Sándor urat megválasztotta, a szervezés alapelveit megállapította, még pedig olyképp, hogy a kerülethez tartozó minden község-

nek a függetlenségi és 48-as párthoz tartozó polgárai hivassanak egybe a szervező bizottság elnöke által, és az így egybehívott nagygyűlés küldjön ki a saját kebeléből az azon községre a választók szám arányára eső bizottsági tagokat, kik a többi községek hasonló kiküldöttjeivel együtt képezzék a pártvezér bizottságát s ezen vezérbizottság válassza meg elnökét és a pártban szükséges tisztit kart.

Ebből látszik, hogy a pártszervezés tekintetében már mindaz megtörtént, a minek megtörténni kellett és így a mai napra hirdett pártgyűlés már tuhalalott dolog felett volna hivatalos intézkedni, mert azt csak nem akarhatja senki, hogy maga Mindszent válasszon pártelnököt a kerületnek, pedig esetleges ellenvélemény esetén a mindszentiek könnyen leszavazhatják a vidékről netán érkező egy-két párt-tagot s így ilyen nagygyűlésen a kerülethez tartozó községek jogait nem érvényesíthetik. Vagy már ez a pár gyűlés is parancs-szóra megy? Majd meglátjuk!!

UJDONSAGOK.

— **Kinevezés.** Nem hivatalos forrásból ugyan, hanem csak magánosoktól vesszük a hírt, hogy községünk fiát Főtisztelendő Dr. Hám Sándor kolozsvári tanár urat, melyre szép kitüntetés érte. Hám Sándor Dr., mint tanár működött a kolozsvári kegyesrendi főgymnasiumnál, hol kitűnő tehetsége által tanár társai figyelmét csakhamar magára vonta, és a jeles professor Kolozsvár legelőkelőbb köreiből ismertté lett. A Főtisztelendő urat már többször kitüntette a rendfőnöksége bizalmával, így a múlt évben is ő lett kiküldve a kolozsvári ház részéről a görögországi tanulmányra. Két évvel ezelőtt szintén tanulmányt adta jeles tehetségének. A kecskeméti honvédelmi leleplezésére irt ünnepi adója 35 pályázó közül Torkos Lászlóval szemben dícséretesen találtatott. Most pedig a rendfőnökségének bizalma oly eolatánsan nyilvánult községünk tudományos fia iránt, hogy a kolozsvári főgymnasium igazgatójává őt nevezte ki. Megjegyzendő, hogy Dr. Hám Sándor ur a kolozsvári ház legifjabb tagja. Ide ík-tathatunk még egy másik kinevezést is, mely az elsőnél sok tekintetben fontosabb, t. i. azt,

hogy Nagyságos Dr. Hám Sándor ur a kolozsvári „Egyetemi Tanács“ előterjesztése folytán a magyar kir. vallás és közoktatásügyi miniszter ur által, egyetemi magán tanárrá habilitáltatott. Ez a kinevezés a közel jövőben kiátást enged nyújtani arra, hogy a Főtisztelendő urat, mint a kolozsvári egyetem nyilvános rendes tanárát üdvözölhessük. Kivánjuk, hogy a jövő életpályáján a szerencse kísérelje községünk nagy tudományú fiát.

— **A mindszenti izraelita hitközség-nél** dr. Mandi Ármin rabbi távozása folytán a rabbinusi és anyakönyvvezetői állásra pályázat nyitottat évi fizetés 600 frt és az anyakönyvvezéssel és esketéssel járó szokásos jövedelmek.

— **Csongrádvármegye új főispánja.** Az oly soká vajudó dolog végre megoldást nyert. Csongrádvármegye főispáni székébe eleinte Simoncsics Bilit, Tolnámegye alispánját emlegették, de miután őt később a tolnámegyei főispáni állásra jelölték, helyébe a csongrádmegyei főispáni székre már ezelőtt másféhét Vadnay Andort kombinálták. Már a minisztertanácsban eldöndött tény dr. Vadnai Andornak megyénk főispánjává leendő kinevezése. Hír szerint az új főispán még a jövő hó elején megtartja installacioját.

— **Tánovigalmat** tart a 48-as kör Elekes Mihálynál lévő helyiségében augusztus 19-én, melyre a meghívók már ki vannak bocsájtva. Megtörtént ez alkalommal, hogy a kör a községi szegénykézár javára két forint lefizetésére kényszerítettet, épúgy, mintha a tánovigalom nyereszkedési céllal tartatnék meg. A hatóságok több figyelemmel lehetnének egy olyan közmevelődési egyesület iránt, mint a 48-as kör, melynek már is szép könyvtára áll a község rendelkezésére és a mely egyesület jobb időkben a nélkül is áldozott a szegényeknek. Felhívjuk e tánovigalomra a mulatni óhajtó fiatalság figyelmét és megjegyezzük, hogy a mulatságon személyenként 48 kr. beléptidij mellett a kör tagjai és azok családjai még akkor is részt vehetnek, ha akár tévedésből, akár a kézbesítés nehézségéből folyólag meghívót nem kaptak volna. Egyébként azonban csak a meghívottak vehetnek részt, minél fogva a kik netán tévedésből meghívót nem kaptak volna és arra igényt tarthatnak, a bál bizottságánál sziveskedjenek ez iránt jelent-

kijelentette, hogy nagyon örvend a szerencsének, hogy nem feledkeztem meg róla. Beszélgettünk mindenről, de legtöbbit viszonyaimról kérdezősködött és úgy tréfából kérdezte, vajjon iródm jövedelméből képes volnék-e egy asszonyt eltartatni? En erre méltatlanság hangján válaszoltam.

A plébános ur eme kérdezősködése mondhatom szeget ütött fejembe. Először arra gondoltam, hogy ez a vén kópé talán nagynénjét akarja rám sózni. De másrészt úgy vélekedtem, hogy még sem ez lesz talán a szándéka már ha az emberi önzést vesszük is figyelembe, mert hisz neki egy gazdasszonyra ki házkörűli és egyéb fontosabb functioikat végez szüksége van. Ezt ő bizonyára nem óhajtja a nyaktáról lerázni, hanem más valami lesz a dologban. Nem is csalódtam.

A plébános ur kérdésén nem kellett soká tündödnöm, mindjárt elhuzakodott ő, engem felvilágosított, homályos, kalandos gondolataimat eloszlatta.

Őn egy házassaladó ember, — mondá — ki szellemi tőkájával bátran nézhet az élet gondjai elé, arra van hivatva, hogy egy fiatal leányka boldog férje legyen.

Én nem győztem csodálkozni az öreg ur szavain! Hát már a plébánosok is beállanak házasságközvetítőknek? gondoltam s a nagy csodálkozás és figyelés közbe még a számát is nyitva feleltem.

Majd így folytatá: „Ne féljen az élet

keserveitől, egy szeretni tudó, engedelmes nő oldalán sohasem szoktak azok elviselhetetlennek lenni. Én ismerek egy fiatal leányt, aki önhöz ügyvéd ur teljesen méltó lenne, aki nem gazdag ugyan, de szeretni tudná Őt szive egész melegével. Éa mindkettőjük jó voltát akarom, s csak az atyai gondoskodás beszél belőlem, midőn árva unokahugomat — ki jószág és női erények tekintetében mindig büszkeséggel állhatja ki a versenyt, — Onnek szánom.

Hatást gyakoroltak rám a plébános szivből jövő szavai, hogy mindkettőnkéről óhajt gondoskodni, kijelentettem neki, hogy nőülési szándékom van, s ha unokahuga megtetszik, el is veszem feleségül.

A plébánosnál ebédeltem! Ebéd után bizalmasan félrehívta a plébános nagynénjét és az én jelenlétomban is így szólótt hozzá: Van szerencsém bemutatni dr. Szenes ügyvéd urat, mint unokahugod jövődöbéli vőlogényét. Én meghajtottam magam és kezet esóköltam. Még egy napig a plébános ur vendége voltam s csak harmadnap utaztam el. Budapestre siettem, mert itt tanult a leány, az angol kisasszonyok zárdájában.

A fejedelemasszony a plébános urtól kapott levél előmutatása folytán volt csak hajlandó beereszteni. Mondhatom, hogy a leány látása igazán elbűvölt. Magunkra hagytak egy rövid időre, mely épen elég volt arra, amit elvégezni óhajtottam. Bemutattam magam, majd átadtam

a plébános ur levelét. Kevés beszélgetés után kijelentettem utazásom célzatát, óhajt-e nőm lenni?

Elpirulva hallgatott, majd kimondta az „igen“-t. A plébános bácsi csak beleegyezett, de nem tudom, hogy a mama mit szól mindezekhez.

— Micsoda mama? — kérdém ámulva — hisz Onnek meghalt az édes anyja.

— Edes anyám él, de atyám az oly kicsi koromban halt el, hogy nem ismertem. Ha a plébános bácsit ismeri, akkor anyámat is ismernie kell, lehetetlen, hogy be ne mutatta volna Doroky Etelt, mert anyám a pap bácsinak nagynénje.

— Itt félreértés van a dologban, — mondám — mert Doroky Etel Ómagyságát nekem úgy mutatta be a plébános ur, mint mindkettőjüknél nagynénjét. A leány megértett s pirulva hallgatott.

Szavamhoz képest elvettem a tündéri szépségű leányt feleségül s most én vagyok a legboldogabb férj, mert anyósom él ugyan, de mivel feleségemnek csak nagynénje, így hozzá semmi közöm.

Gábor B.

kezni. A jótékony cél tekintetéből a felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtázva lesznek.

— **Lábbeli készítőink** sértve érik magukat a lapunk 17. ik számában „Cipész nélkül“ című újdonságunk által és nagyon hosszú levélben tiltakoznak Lippay István, Kádár János, Kruszlitz István, Braun Eberhardt, Farkas István és Farkas Antal cipész és csizmadia urak az ellen, mintha Mindszentben nem volna elegendő cipész, mert — szerintük — van elegendő és túl sok, a képzettség sem hiányzik, minden szakmába végő iparosnak van elég képzettsége. Avon panaszkodnak továbbá, hogy „Mindszentben az iparosokat, csak úgy tekintik, mint a kocsiban az ötödik kereket.“ Végül keresik az újdonságot, hogy adjon nekik a fű és buza kaszálás- vagy a palléroskodásból haza szabadult 25—30 cipész- és vargának munkát, mert „sajnálják, hogy mások szednék fel azt a régen várt manna-t“ mit a cipész urak az újdonság után keresetükből reménylenek. Mindenesetre sajnálni való dolog, hogy egy iparos nem bir tisztességesen megélni tanult mesterségéből, valamint az is, ha az iparos csak úgy tekintetik, mint az ötödik kerék a kocsiban, 'de azért még sincs kizárva, sőt van rá Mindszentben példa elég, hogy az iparos tisztességesen megél mesterségéből, ha a közönség bizalmát kiérdemelté, nem kell az iparosnak keresni a munkát, de megkeresi munkájával őt a közönség, mert már azt, hogy valamelyik iparosnak van-e elegendő képzettsége, az éltheen főképp a nagy közönség bírálja meg, miért is a megrémült cipész és csizmadia urak teljesen nyugodtak lehetnek, senki sem fogja keresetüket sem irigyleni, sem csökkenteni.

— **Caserio, Carnot** francia köztársasági elnöknek gyilkosa a lyoni esküdtszék egyhangú verdiktjével halálra ítéltetett. Már lejárt a három napi felelősségi idő, Caserio még sem írta alá a kegyelmi kérvényt. Hir szerint a bűnöst még augusztusban kivégzik, bizonyítja ezt az en körülmény is, hogy a lyoni fegyház udvarán már is nézik az alkalmas helyet a gillotina felállítására. Állítólag a pápa közbenjárta volna Casimir Perier köztársasági elnöknel, hogy az elnökgyilkos Caserio számára a legfelsőbb helyen amnestiát eszközöljön ki, de másrésztől a lapok ezt megoáfolják, kijelentvén, hogy a pápa a törvényszék ítéletébe nem avatkozott, pláne akkor, midőn politikai gyilkosságról van szó, s csak az iránt érdeklődött, hogy a Lyonba küldött papok rábírták-e venni Caseriot a bűnbánatra.

ESARNOK.

Levél a szerkesztőhöz.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Nem tudom, hogy Önök felé jár-e ilyen forráság mint mi felénk, de azt bizonyára constálthatom; hogy nagyobb kinokat állunk ki most mi fővárosiak, mint bárki.

A tüzes kövezetvéghetetlenül süti a talpukat, (talán Kneip kurát tartanak? — Szedő.) a fojtott levegő elvishetlenné teszi a helyzetet.

Megszenvédünk így nyáron kérkedésünkért, megszenvédünk a címért: „fővárosiak.“

Meleg nap következik most megint majd reánk jön István Királv ünnepe. Segény jámbor jövevények nemhogy otthon maradnának falusi viskójukba, ide jönnek a mi nyakunkra, itt azután valamennyi akar látni s bennünket helybelieket úgy összenyomnak, hogy három hétig is alig bírjuk kiheverni a Szent István nap fáradsalmait.

Ujság bizon itt nagyon kevés van. (Már nem hírlapot értek alatta.) Wekerle miniszterelnök dánsói birtokán tartózkodik, csépetti gabonáját.

A miniszterelnök beszámoló beszéde mindenütt meglepedést keltett. Csak Apponyiék iparkodnak azt mindenáron nagy hűhóval felfuni. Természetesen ez nem sikerül, mert Wekerle a polgári házassággal egyieőre megszereste a népszerűséget, így tehát a *nemzetiek* csak a falra hányják a borsót.

A minap a osászfürdő iszap osztályában voltam. Négy jó képű debreceni civist láttam ott egymás mellett motyogni.

Ugyan minek jöhettek ide ezek a szerencsétlenek gondolám magamba, ha csak az ujjuk hegyét mártogatják az iszapba.

Egyszerre aztán megszólal az egyik. Lassan akart volna beszélni a szerencsétlen, de hát úgy vettem észre, hogy Debrecenben azt hívják „halkan“-nak, ami nálunk budapestieknel a lehangosabbnak felel meg.

Igy kezdi: „haja kee komám bátytya, látytya azt az urat a pocsoltyába? Látom — mondá rá a megszólított — ezelőtt két esztendővel a Balatonyon jártam, ott egy bivajt tátam fektünni az pocsoltyába, de éppen úgy fektüdt mint ez az ur. ott ni.“

Debreceniesen lévén elmondva a mondóka, az pocsoltyás ur megtalálta hallani a komám elbeszélését.

— Hé, paraszt — oda szól a komámnak — ken nem tud tisztességet? Kihön beszél az ur? — kérdezte a civis.

Az én pocsoltyás emberem ezzel röviden végzett, azon pocsoltyásan oda ment a civishez és arcát *bepocsoltyáztta*. Erre nagy ribillio következett. A debreceniek lármát ütöttek és hangesen követelték, hogy az pocsoltyás ur — ki úgy fekszik a pocsoltyában, mint a balatonyi bivaly — a lepocsoltyázásért vegye el méltó büntetését.

Hogy el vette-e tényleg azt nem tudom, de mtdőn kifelé jöttem a fürdőből, hallottam, hogy a debreceni aivisek közül a komám ilyen kérdést adott fel!

„Hát most mán mongyák mög kentők, hogy mi különbség van a balatonyi bivaj meg a pesti bivaj közt?“

Hallgattak mindannyian!

Ismét megszólal: „hát az, hogy a pesti fürgébb, mint a balatonyi, mert a balatonyit négy embör sé birta a vizből kihuzni, e mög magátu is kimászott.“

Igy tanulta meg a debreceni civis, hogy mi a különbség *bivaj* és *bivaj* között,

Az igen t. szerkesztő urnak

legalázatosabb szolgálja

I. B.

Vasuti menetrend.

Szentes—h.-m.-vásárhelyi vonal.

Szentes—H.-M.-Vásárhely.

Szentesről indul 4 óra 50 perc éjjel, 8 óra 45 perc reggel, 5 óra 13 perc délután.

Mindszentről indul 5 óra 48 perc reggel, 9 óra 41 perc d. e. 6 óra 17 perc délután.

H.-M.-Vásárhelyre érkezik 6 óra 40 perc reggel, 10 óra 32 perc délelőtt, 7 óra 10 perc éjjel.

H.-M.-Vásárhely—Szentes.

H.-M.-Vásárhelyről indul 7 óra 40 perc reggel, 4 óra 4 perc délután, 8 óra 11 perc éjjel.

Mindszentről indul 8 óra 47 perc d. e. 5 óra 12 perc d. u., 9 óra 18 perc este.

Szentesre érkezik 9 óra 30 perc délelőtt, 5 óra 55 perc délután, és 10 órakor éjjel.

H.-M.-Vásárhely—szegedi vonal.

H.-M.-Vásárhely—Szeged.

H.-M.-Vásárhelyről indul 6 óra 57 perc reggel, 3 óra 58 perc délután, 9 óra 25 perc éjjel.

Szegedre érkezik 7 óra 53 perc reggel, 4 óra 33 perc délután, 10 óra 20 perc éjjel.

Szeged—H.-M.-Vásárhely.

Szegedről indul 3 óra 30 perc éjjel, 10 óra 5 perc délelőtt, 6 óra 52 perc este.

H.-M.-Vásárhelyre érkezik 4 óra 34 perc reggel, 10 óra 50 perc délelőtt, 8 óra 01 perc este.

Gözhajózás.

Szolnokról szerdán és szombaton reggel 5 órakor, déltáj van Mindszentben.

Szegedről kedden és pénteken 5 órakor Mindszentre érkezik 8 órakor.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: Tary Endre.

Főraktár: Budapest, 1894. augusztus 1-től saját házában VI., Váci-körút 57^a sz.

KÜHNE EDE

gazdasági gépgyár Mosonban, (alakult 1856-ban)

ajánlja általánosan kedvelt, egyszerűségében felülmulhatlan s több mint 14.000 példányban elterjedt

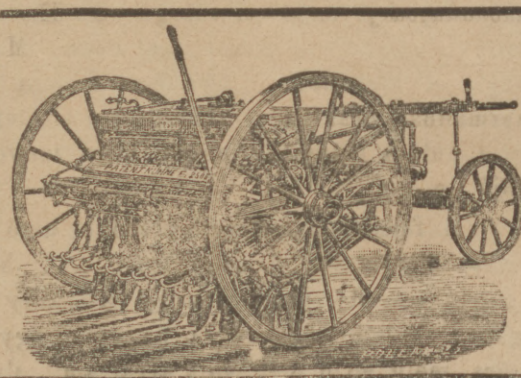
HUNGARIA DRILL és JUBILEUM DRILL

sorvetőgépeit leszállított áron.

Hegyes, hullámos területre „MOSONI DRILL“ legújabb, legegyszerűbb sorvetőt.

Sack-féle ekék, két és többvasú ekék. Laacke-féle szántóföldboronák 12-féle nagyságban.

Laacke-féle kedvelt rétboronák. Rosták. Konkolyozók. Kitünő szelelő magtár-rosta (33 frt), meglepő

munkaképesség.
VENTZKY-féle
FÜLLESTÖK.

Szecca-és repavágók
stb.

Árjegyzékek bérmentve.

Főraktár:

BUDAPEST, 1894.

augusztus 1-től

saját ház

VI., Váci-körút 57^a

